

Circulaire

Brussel, 26 januari 2021

Kenmerk: NBB_2021_005

uw correspondent:
Geoffroy Herberigs
tel. +32 2 221 56 61
geoffroy.herberigs@nbb.be

Dividenduitkeringen en variabele beloning in de context van de COVID-19-pandemie

Toepassingsveld

- Verzekerings- en herverzekeringsondernemingen naar Belgisch recht, die onderworpen zijn aan de wet van 13 maart 2016 op het statuut van en het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen (Controlewet).
- De entiteiten die verantwoordelijk zijn voor een verzekerings- of herverzekeringsgroep naar Belgisch recht in de zin van de artikelen 339, 2°, en 343 van de wet van 13 maart 2016 of van een financieel conglomeraat naar Belgisch recht in de zin van de artikelen 340, 1°, en 343 van de wet van 13 maart 2016.

Samenvatting/Doelstelling

Deze circulaire geeft de verwachtingen van de Nationale Bank van België (de Bank) weer inzake dividenduitkeringen en variabele beloning door Belgische (her-)verzekeringsondernemingen en -groepen in de context van de COVID-19-pandemie. Circulaire NBB_2020_034 van 25 augustus 2020 wordt ingetrokken en wordt vervangen door deze circulaire.

Structuur

- 1- Verklaringen van EIOPA betreffende dividenduitkeringen en variabele beloning
- 2- Aanbeveling van het ESRB betreffende de beperking van uitkeringen tijdens de pandemie van COVID-19
- 3- Aanbeveling van de Bank betreffende dividenduitkeringen en inkopen van eigen aandelen in de context van de COVID-19-pandemie
- 4- Aanbeveling van de Bank betreffende variabele beloning in de context van de COVID-19-pandemie
- 5- Bijlagen

Geachte mevrouw
Geachte heer

1. Verklaringen van EIOPA betreffende dividenduitkeringen en variabele beloning

De Europese Autoriteit voor verzekeringen en bedrijfspensioenen (EIOPA) streeft naar een prudente aanpak voor alle vormen van uitkeringen tijdens de COVID-19-pandemie teneinde de impact van de pandemie op de verzekeringssector op te vangen. Zo stelt EIOPA, in haar verklaringen van 17 maart 2020¹ en 2 april 2020 (bijlage 1), dat alle (her)verzekeraars maatregelen moeten nemen om hun kapitaalpositie in balans te houden met de bescherming van de verzekerden en dit door het voeren van een prudent beleid met betrekking tot de uitkering van dividenden en andere vormen van uitkeringen, waaronder variabele beloning.

EIOPA dringt erop aan dat in deze context van onzekerheid de (her)verzekeraars alle discretionaire dividenduitkeringen en inkoop van eigen aandelen die bedoeld zijn als beloning voor de aandeelhouders, tijdelijk opschorten. Deze opschorting moet worden herzien naarmate de financiële en economische gevolgen van de COVID-19-pandemie duidelijker worden.

Rekening houdend met de noodzaak om een efficiënte en prudente verdeling van het kapitaal binnen een verzekeringsgroep te waarborgen en de goede werking van de interne markt veilig te stellen, dringt EIOPA erop aan dat deze prudente benadering wordt toegepast door alle (her)verzekeringsgroepen op geconsolideerd niveau alsook voor significante dividenduitkeringen binnen de groep, wanneer deze een materiële invloed kunnen hebben op de solvabiliteits- of liquiditeitspositie van de groep of van één van de betrokken ondernemingen. De materialiteit van dit effect moet door de groepstoezichthouder en de betrokken toezichthouder gezamenlijk worden gemonitord.

Deze prudente benadering geldt ook voor het beleid inzake variabele beloning. Er wordt van de (her)verzekeraars verwacht dat zij hun huidige beleidslijnen, praktijken en uitkeringen inzake variabele beloning herzien en ervoor zorgen dat deze gebaseerd zijn op een prudente kapitaalplanning en in overeenstemming zijn met en een afspiegeling vormen van de huidige economische situatie. In deze context moet het variabele deel van het beloningsbeleid op een prudent niveau worden vastgelegd en moet uitstel overwogen worden.

In het voorwoord van haar *December 2020 Financial Stability Report*², raadt EIOPA, in lijn met haar eerdere verklaringen, verzekeraars ten eerste aan “om uiterst voorzichtig te zijn in hun kapitaalbeheer. Eventuele dividenduitkeringen, inkoop van eigen aandelen of variabele beloningen mogen de voorzichtigheidsdrempels niet overschrijden en instellingen moeten ervoor zorgen dat de resulterende vermindering in kwantiteit of kwaliteit van hun eigen vermogen beperkt blijft tot niveaus die passen bij de huidige risico-omgeving. Nationale toezichthoudende autoriteiten moeten ervoor zorgen dat de beoordeling van de algehele solvabiliteitsbehoeften van de verzekeraars toekomstgericht is, rekening houdt met het huidige niveau van onzekerheid over de intensiteit, omvang en duur van de effecten van de COVID-19-pandemie op de financiële markten en op de economie en de repercussies van die onzekerheid op hun bedrijfsmodellen en solvabiliteit, liquiditeit en financiële positie.”

De Bank neemt akte van deze verklaringen van EIOPA en onderschrijft deze ten volle.

¹ “EIOPA statement on actions to mitigate the impact of Coronavirus/COVID-19 on the EU insurance sector”
<https://www.eiopa.europa.eu/sites/default/files/press/news/eiopa-statement-actions-to-mitigate-impact-of-coronavirus-17-march.pdf>

² EIOPA December 2020 Financial Stability Report
https://www.eiopa.europa.eu/content/financial-stability-report-december-2020_en

2. Aanbeveling van het ESRB betreffende de beperking van uitkeringen tijdens de pandemie van COVID-19

Bij het uitbreken van de COVID-19-pandemie erkende het Europees Comité voor Systeemrisico's (ESRB) de noodzaak voor financiële instellingen om een robuust niveau van eigen vermogen te handhaven om zodoende mogelijke systeemrisico's te beperken en bij te dragen aan het economisch herstel. Daartoe vaardigde het ESRB Aanbeveling ESRB/2020/7 uit betreffende de beperking van uitkeringen tijdens de COVID-19-pandemie (bijlage 2). Deze was erop gericht ervoor te zorgen dat alle financiële instellingen die een risico zouden kunnen vormen voor de financiële stabiliteit, voldoende hoge kapitaalniveaus aanhielden. Hiervoor werden financiële instellingen verzocht af te zien van dividenduitkeringen, inkopen van eigen aandelen en het creëren van verplichtingen om variabele beloning te betalen aan materiële risiconemers voor de duur van de COVID-19-pandemie en in ieder geval tot 1 januari 2021.

In haar Aanbeveling ESRB/2020/15 ter wijziging van Aanbeveling ESRB/2020/7 betreffende de beperking van uitkeringen tijdens de COVID-19-pandemie (bijlage 3) stelt het ESRB dat de COVID-19-crisis nog steeds woedt in Europa en wereldwijd, en dat er onzekerheid blijft bestaan over de toekomstige impact op de economie en financiële instellingen, met het risico van een verdere verslechtering van de gezondheids- en economische omstandigheden. Het ontbreekt markten en toezichthouders aan informatie over de langetermijneffecten van de crisis op de financiële sector en kredietmarkten. Financiële instellingen blijven ook sterk afhankelijk van steun van het overheidsbeleid. Het waarborgen van de voortdurende goede werking van het financiële systeem is essentieel. Een uitzonderlijke verlenging van de beperking van uitkeringen, om rekening te houden met onzekerheid over toekomstige macro-economische ontwikkelingen, dient deze doelstelling door financiële instellingen in staat te stellen een voldoende hoog kapitaalniveau aan te houden om systeemrisico's te beperken en bij te dragen aan het economisch herstel.

Tegelijkertijd erkent het ESRB de vooruitgang die de toezichthouders en financiële instellingen hebben geboekt bij het omgaan met de gevolgen van de pandemie. Het ESRB is zich ook bewust van het belang van uitkeringen om financiële instellingen in staat te stellen extern kapitaal aan te trekken, aangezien het vergoeden van investeerders van cruciaal belang is voor de duurzaamheid op lange termijn van financiële instellingen en markten. Desalniettemin roept het ESRB op tot uiterste voorzichtigheid met betrekking tot uitkeringen, zodat ze de stabiliteit van het financiële systeem en het economisch herstel niet in gevaar brengen, en is het van mening dat elke uitkering aanzienlijk lager zou moeten liggen dan in de jaren voorafgaand aan de COVID-19-pandemie.

Concreet beveelt het ESRB aan dat de bevoegde autoriteiten de onder hun bevoegdheid vallende financiële instellingen verzoeken om tot 30 september 2021 af te zien van de volgende acties:

- a) het doen van een dividenduitkering of het doen van onherroepelijke toezegging tot een dividenduitkering;
- b) het terugkopen van gewone aandelen;
- c) het creëren van een verplichting om een variabele beloning te betalen aan een materiële risiconemer,

die tot gevolg hebben dat de kwantiteit of de kwaliteit van het eigen vermogen vermindert, tenzij de financiële instellingen bij het uitvoeren van deze acties uiterste voorzichtigheid aan de dag leggen en deze vermindering de door hun bevoegde autoriteit vastgestelde conservatieve drempel niet overschrijdt.

De bevoegde autoriteiten wordt ook aanbevolen besprekingen aan te vatten met de financiële instellingen voordat deze één van de in punt a) of b) bedoelde acties ondernemen.

Deze aanbeveling is van toepassing op het niveau van de EU-groep (of op individueel niveau wanneer de financiële instelling geen deel uitmaakt van een EU-groep) en, in voorkomend geval, op gesubconsolideerde of individuele basis.

Bij het kalibreren van de conservatieve drempel moeten de bevoegde autoriteiten de nodige aandacht besteden aan de volgende elementen:

- a) de doelstellingen van deze aanbeveling, met name de noodzaak voor de financiële instellingen om voldoende kapitaal aan te houden - met inachtneming van hun kapitaaltraject - teneinde systeemrisico's te beperken en bij te dragen aan het economisch herstel. Hierbij dient rekening te worden gehouden met de risico's van een verslechtering van de solvabiliteitspositie van bedrijven en huishoudens als gevolg van de pandemie;
- b) de noodzaak om ervoor te zorgen dat het algemeen niveau van de uitkeringen door de financiële instellingen die onder hun toezichtsbevoegdheid vallen, aanzienlijk lager is dan in de afgelopen jaren vóór de COVID-19-crisis;
- c) de specifieke kenmerken van elke sector waarvoor ze bevoegd zijn.

De Bank heeft, in haar hoedanigheid van bevoegde autoriteit voor het toezicht op de verzekerings- of herverzekeringsondernemingen, beslist om deze aanbeveling op te volgen.

3. Aanbeveling van de Bank betreffende dividenduitkeringen en inkopen van eigen aandelen in de context van de COVID-19-pandemie

3.1 Context

Niettegenstaande de positieve evoluties betreffende de ontwikkeling en beschikbaarheid van COVID-19 vaccins blijft er nog steeds veel onzekerheid bestaan over de impact van de COVID-19-pandemie op de mondiale en Belgische economie. De intensiteit, omvang en duur van de recessie blijven, net als de tweede-orde effecten op bijvoorbeeld de financiële markten, moeilijk in te schatten. De verzekeringssector is blootgesteld aan al deze onzekerheden als dienstverlener en als belangrijke actor op de financiële markten.

De bestrijding van de COVID-19-pandemie, de gevolgen van de quarantainemaatregelen en de heropstart van de economische activiteit hebben een belangrijke impact op de overheidsfinanciën van de getroffen landen. Dit zou aanleiding kunnen geven tot een stijging van de *spreads* op overheidsobligaties van bepaalde landen. In de standaardformule van Solvabiliteit II worden deze bewegingen in *spreads* echter niet in rekening genomen voor Europese overheidsobligaties wat noopt tot bijkomende voorzichtigheid. Daarenboven wordt het kapitaalvereiste voor renterisico mogelijk ernstig onderschat in de standaardformule wat zou kunnen leiden tot een overschatting van de huidige solvabiliteitspositie van de (her-)verzekeraars. Ook de mogelijke materialisatie van kredietrisico's na het aflopen van de steunmaatregelen en een mogelijke overwaarding van de financiële markten kunnen een belangrijke impact hebben op de verzekeringssector.

Verder geeft het lange termijn karakter van een belangrijk deel van de verzekeringsactiviteiten aanleiding tot bijkomende complexiteit en onzekerheid bij het inschatten van de impact van de COVID-19-pandemie op de financiële positie van de onderneming. Zowel de waardering van verzekeringsverplichtingen als de berekening van het solvabiliteitskapitaalvereiste berusten op (lange termijn) projecties. Er bestaan echter nog belangrijke onzekerheden rond de impact van de huidige crisis op de assumpties onderliggend aan deze projecties.

3.2 Aanbeveling

In deze context van belangrijke onzekerheid, en in overeenstemming met de aanbevelingen van het ESRB en EIOPA, dringt de Bank erop aan dat alle Belgische (her-)verzekeringsondernemingen en -groepen alle discretionaire dividenduitkeringen³ en inkopen van eigen aandelen opschorten, tenzij de ondernemingen een zeer prudente benadering hanteren bij het uitvoeren van deze uitkeringen en dat ze voldoen aan de hierna vastgelegde criteria inzake solvabiliteitspositie en materialiteit van de uitkering. Deze opschorting heeft eveneens betrekking op het aangaan van onherroepelijke verbintenissen tot het uitkeren van dividenden of het inkopen van eigen aandelen.

Verder dringt de Bank erop aan dat de bovenvermelde opschorting eveneens geldt voor Belgische (her-)verzekeringsondernemingen die deel uitmaken van een verzekerings- of herverzekeringsgroep of van een financieel conglomeraat in de zin van artikel 339, 2° of artikel 340, 1° van de Controlewet.

Deze aanbeveling zal worden herzien naarmate de financiële en economische gevolgen van de COVID-19-pandemie duidelijker worden maar geldt zeker tot 30 september 2021.

Voor de toepassing van deze aanbeveling worden ondernemingen ingedeeld in drie categorieën aan de hand van drie criteria die betrekking hebben op zowel de solvabiliteitspositie van de onderneming als de materialiteit van de uitkering.

Criteria

- *Criterion 1: Materialiteit van de uitkeringen ten opzichte van de jaren voorafgaand aan de COVID-19-pandemie.* Het gecumuleerd bedrag van alle uitkeringen (dividenden en inkopen van eigen aandelen) tot en met 30 september 2021 dient lager te liggen dan het maximum van het gecumuleerd bedrag van bedoelde uitkeringen goedgekeurd in 2018 of 2019.
- *Criterion 2: Solvabiliteitsratio zonder gebruik te maken van de overgangsmaatregelen bedoeld in de artikelen 668 en 669 van de Controlewet.* Er wordt een onderscheid gemaakt tussen ondernemingen met een solvabiliteitsratio onder 150%, ondernemingen met een solvabiliteitsratio boven 200% en deze met een solvabiliteitsratio tussen 150% en 200%.
- *Criterion 3: Materialiteit van de uitkeringen ten opzichte van het eigen vermogen in Solvabiliteit II.* Het gecumuleerd bedrag van alle uitkeringen (dividenden en inkopen van eigen aandelen) tot en met 30 september 2021 wordt vergeleken met het totaal in aanmerking komend eigen vermogen voor het solvabiliteitskapitaalvereiste (EOF)⁴. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen significante uitkeringen (>10% EOF) en beperkte uitkeringen (<10% EOF).

Categorieën

Aan de hand van deze criteria worden de ondernemingen in drie categorieën ingedeeld:

- *Categorie 1: Geen uitkering.* Gelet op de huidige macro-economische omgeving en de heersende onzekerheid over het verdere verloop van de COVID-19-pandemie en de impact hiervan op de verzekeringssector dringt de Bank erop aan dat ondernemingen met een solvabiliteitsratio onder 150%

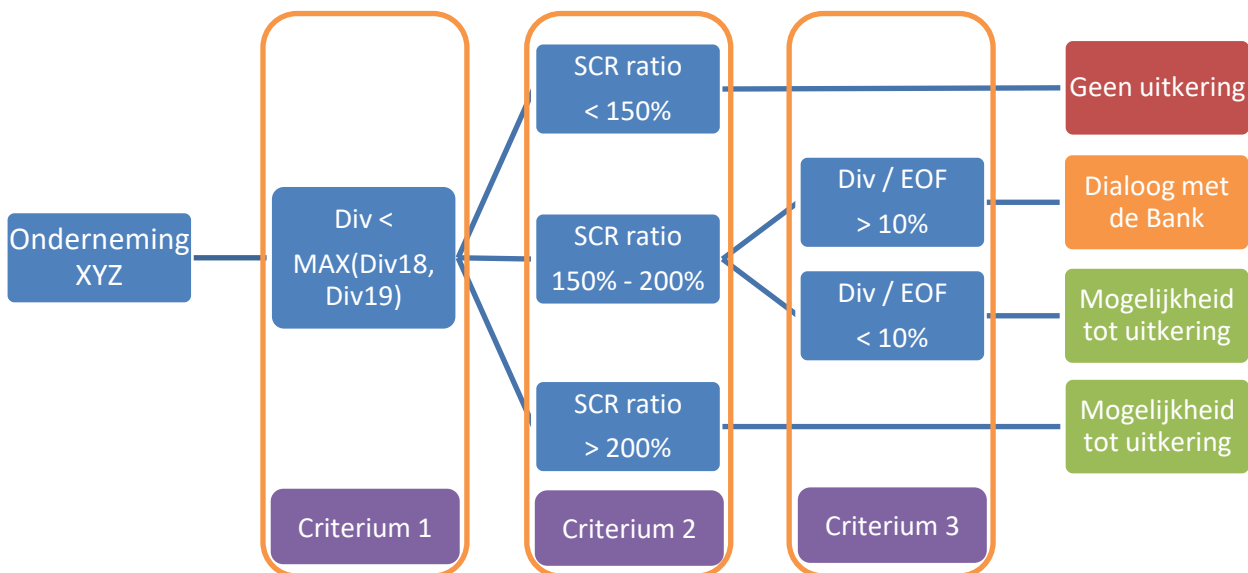
³ (Her-)verzekeringsondernemingen kunnen verschillende rechtsvormen hebben. De term 'dividenduitkering' zoals gehanteerd in deze circulaire heeft betrekking op elk type uitbetaling dat onderworpen is aan de goedkeuring van de algemene vergadering met uitzondering van de verdeling van winstdeling, de toekenning van restorno's en de uitkering van een winstpremie zoals bepaald in de wet van 22 mei 2001 betreffende de werknemersparticipatie in het kapitaal van de vennootschappen en tot instelling van een winstpremie voor de werknemers. Dividenduitkeringen omvatten onder andere jaardividenden, tussentijdse en interim dividenden.

⁴ De verwachte uitkeringen in 2021 mogen geen deel uitmaken van het totaal in aanmerking komend eigen vermogen voor het solvabiliteitskapitaalvereiste aangezien deze worden beschouwd als *foreseeable dividends* en als dusdanig moeten worden afgetrokken van de eigen middelen om het totaal in aanmerking komend eigen vermogen voor het solvabiliteitskapitaalvereiste te bekomen.

(zonder gebruik te maken van de overgangsmaatregelen bedoeld in de artikelen 668 en 669 van de Controlewet) alle discretionaire dividenduitkeringen en inkopen van eigen aandelen opschorten tot en met 30 september 2021. Deze opschorting heeft eveneens betrekking op het aangaan van onherroepelijke verbintenissen tot het uitkeren van dividenden of het inkopen van eigen aandelen.

- **Categorie 2: Dialoog met de Bank.** Gelet op de huidige macro-economische omgeving en de heersende onzekerheid over het verdere verloop van de COVID-19-pandemie en de impact hiervan op de verzekeringssector zal de Bank een discussie voeren over het prudente en duurzame karakter van een uitkering met deze ondernemingen die een solvabiliteitsratio tussen 150% en 200% hebben (zonder gebruik te maken van de overgangsmaatregelen bedoeld in de artikelen 668 en 669 van de Controlewet) en die een significant bedrag (>10% EOF) wensen uit te keren. In elk geval moet het bedrag van de uitkering lager liggen dan dit in de jaren voorafgaand aan de COVID-19-pandemie (zie Criterium 1). Deze dialoog zal gebeuren aan de hand van informatie die door de onderneming aan de Bank wordt bezorgd (zie Aanvullende informatie).
- **Categorie 3: Mogelijkheid tot uitkering.** Ondernemingen met een solvabiliteitsratio boven 200% (zonder gebruik te maken van de overgangsmaatregelen bedoeld in de artikelen 668 en 669 van de Controlewet) hebben de mogelijkheid om over te gaan tot een uitkering net als ondernemingen met een solvabiliteitsratio tussen 150% en 200% (zonder gebruik te maken van de overgangsmaatregelen bedoeld in de artikelen 668 en 669 van de Controlewet) die een beperkt bedrag (<10% EOF) wensen uit te keren. Voor beide gevallen geldt echter dat het bedrag van de uitkering lager moet liggen dan dit in de jaren voorafgaand aan de COVID-19-pandemie (zie Criterium 1). De Bank benadrukt dat ondernemingen een zeer prudente benadering dienen te hanteren met betrekking tot deze uitkeringen. De uitkeringen moeten in lijn liggen met het dividendbeleid en de kapitaalsplanning van de onderneming en moeten expliciet rekening houden met de blijvende onzekerheden over de uiteindelijke impact van de COVID-19-pandemie op de verzekeringssector in de komende jaren.

Schematische voorstelling



Aanvullende informatie

- Aanvullende informatie betreffende de intenties tot uitkering

De Bank vraagt dat **alle** Belgische (her-)verzekeringsondernemingen en -groepen hun intenties kenbaar maken over mogelijke uitkeringen over de periode 1 januari 2021 tot en met 30 september 2021. Deze informatie wordt opgevraagd aan de hand van een *template* (bijlage 4) en dient voor **12 februari 2021** te worden overgemaakt aan de Bank via email (insurance.supervision@nbb.be) met kopie aan uw dossierbeheerder. Eventuele wijzigingen van de intenties na het versturen van de *template* dienen onmiddellijk aan de Bank te worden gecommuniceerd.

- Aanvullende informatie voor de analyse van het prudente en duurzame karakter van een uitkering

Teneinde de dialoog over het prudente en duurzame karakter van een uitkering te kunnen voeren, heeft de Bank nood aan bijkomende informatie. Deze informatie dient enkel opgeleverd te worden door ondernemingen die zich in Categorie 2 bevinden. Het betreft de volgende elementen:

- Alle informatie die werd (zal worden) voorgelegd aan het directiecomité, raad van bestuur en algemene vergadering om een beslissing te nemen over een eventuele uitkering;
- Kapitaalsprojecties over de komende 3 jaar (met/zonder uitkering);
- Evolutie van de solvabiliteitspositie in normale en gestreste situatie over de komende 3 jaar (met/zonder uitkering);
- Impact van de uitkering op de liquiditeitspositie van de ondernemingen;
- Informatie over eventuele intragroepsteunmechanismen;
- Evolutie van de rendabiliteit sinds begin 2018 en projecties over de komende 3 jaar met bijzondere aandacht voor de identificatie van de belangrijkste winstbronnen;
- Overzicht van alle uitkeringen (dividenden en inkopen eigen aandelen) en kapitaalverhogingen of –verlagingen sinds begin 2018;
- Eventuele ondernemingsspecifieke informatie op vraag van de dossierbeheerder.

Ondernemingen die zich in Categorie 2 bevinden, zullen gecontacteerd worden door hun dossierbeheer voor verdere concrete afspraken.

4. Aanbeveling van de Bank betreffende variabele beloning in de context van de COVID-19-pandemie

De Bank dringt aan op een prudente en conservatieve houding van alle Belgische (her-)verzekeringsondernemingen en -groepen voor hun beleid inzake variabele beloning voor *Identified Staff*⁵. Er wordt van de (her)verzekeraars verwacht dat zij hun huidige beleidslijnen, praktijken en uitkeringen inzake variabele beloning herzien en ervoor zorgen dat deze gebaseerd zijn op een prudente kapitaalplanning en in overeenstemming zijn met, en een afspiegeling vormen van, de huidige economische situatie. In dit verband moet het variabele deel van het beloningsbeleid op een prudent niveau worden vastgesteld en moet uitstel overwogen worden zolang de financiële en economische gevolgen van de COVID-19-pandemie voor de onderneming niet duidelijk zijn.

Deze circulaire treedt met onmiddellijke ingang in werking.

Een kopie van deze circulaire wordt naar de commissaris(sen), erkend(e) revisor(en), van uw instelling verstuurd.

Hoogachtend



Pierre WUNSCH
Gouverneur

⁵ Personen voor wie specifieke prudentiële bepalingen van toepassing zijn op grond van artikel 275, §1, c) van de Gedelegeerde Verordening 2015/35. Zie ook hoofdstuk 8 van de overkoepelende circulaire betreffende het governancestelsel NBB_2016_31.

5. Bijlagen

Bijlage 1: EIOPA statement on dividends distribution and variable remuneration policies in the context of COVID-19

Bijlage 2: Aanbeveling van het Europees Comité voor Systeemrisico's van 27 mei 2020 betreffende de beperking van uitkeringen tijdens de pandemie van COVID-19 (ESRB/2020/7)

Bijlage 3: Recommendation of the European Systemic Risk Board of 15 December 2020 amending Recommendation ESRB/2020/7 on restriction of distributions during the COVID-19 pandemic (ESRB/2020/15)

Bijlage 4: *Template* met aanvullende informatie betreffende de intenties tot uitkering